

BOEKEN

Anthony Demey

De oorlogsmonumenten van Geo Verbanck

128 blz.

Garengenaaid, 17 x 24 cm

€ 17,00

Stichting Geo Verbanck

e-mail: autrique@glo.be

De oorlogsmonumenten van Geo Verbanck

Een interessante aanvulling bij het thema van dit OKV-nummer, *De Grote Oorlog herdacht*, is het boek van de Stichting Geo Verbanck dat recent verscheen. Auteur Anthony Demey behandelt alle oorlogsmonumenten van beeldhouwer Geo Verbanck (1881-1961).

De inleiding tekent de tijdsgeest na het einde van de Grote Oorlog, die geen enkele stad of dorp en geen enkele familie had gespaard. Er was behoefte om al dat lijden te herdenken. Er werden Vredesfeesten georganiseerd en de overheid stimuleerde het planten van vrijheidsbomen. Vele gemeenten, stadswijken, scholen, bedrijven en verenigingen wilden meer doen en namen het initiatief om herdenkingsplaketten aan te brengen of monumenten op te richten. Dikwijls deden zij een beroep op een lokale kunstenaar of ambachtsman, wat niet altijd de kwaliteit ten goede kwam. Soms werden wedstrijden uitgeschreven met een officiële jury. In Oost-Vlaanderen werden heel wat bekende beeldhouwers aangesproken. Eén van hen was Geo Verbanck, die keer op keer werd gesolliciteerd. De jonge Verbanck had internationale faam verworven met de monumentale beeldengroep ter

ere van de gebroeders Van Eyck, die vlak voor het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog was onthuld nabij de Sint-Baafskathedraal in Gent. Bovendien had de stad Gent tijdens de oorlog een beroep gedaan op de kunstenaar voor het ontwerp van verschillende noodmunten en mocht hij onmiddellijk na de wapenstilstand in opdracht van de stad een erkentelijkheidsmedaille maken. Het hoeft dan niet te verbazen dat Geo Verbanck niet minder dan negen herdenkingsmonumenten realiseerde, plus een grafzerk voor een gesneuvelde soldaat op de begraafplaats van Elsene, die hij uitwerkte tot een heus oorlogsdenken.

Het boek behandelt al deze monumenten chronologisch. In 1920 was Geo Verbanck bijzonder bedrijvig. Tussen begin augustus en einde oktober werden vier van zijn monumenten onthuld. Het eerste was dat voor de omgekomen oud-leerlingen van het voormalige Sint-Jorisinstituut in Gent, de school waar ook Geo Verbanck had gestudeerd. Een persoonlijke band had de kunstenaar eveneens met kanunnik Gabriël Van den Gheyn, voorzitter van de Maatschappij van Geschied- en Oudheidkunde in Gent, die het initiatief nam voor de op-

richting van een gedenkteken voor de geallieerden van de Grote Oorlog. Dit monument is te zien aan de Lakenhalle. Auteur Anthony Demey is diep in de archieven gedoken om een beeld te schetsen van wat er zich allemaal heeft afgespeeld voor een monument kon worden onthuld. De comités hebben nogal wat vergaderd, gediscussieerd en georganiseerd. En dan kon het soms toch nog fout lopen. Omdat de bronsgieterij niet tijdig het beeld van Geo Verbanck kon leveren terwijl de affiches voor de officiële plechtigheid al uithingen, zoals in Moerbeke-Waas. Of de geldinzameling bleef ondermaats, zoals in Lotenhulle. Burgemeester Hulin de Loo was ondervoorzitter geweest van het comité dat het monument voor de gebroeders Van Eyck had begeleid. Hij kende Geo Verbanck en heeft hem de opdracht gegeven voor het herdenkingsmonument in Lotenhulle. Soms kreeg Verbanck een erg krappe timing opgelegd, zoals in Lebbeke, en verliep alles toch volgens plan.

Typisch voor Gent zijn de vele plaketten en monumenten die er kwamen op initiatief van wijken en straten. Verbanck realiseerde die in de Eendrachtstraat (voor de slachtoffers van de Heerniswijk) en in de Sint-Niklaasstraat (voor de slachtoffers van de 1ste wijk).

Het laatste herdenkingsmonument voor de Grote Oorlog realiseerde Verbanck in 1924 in Dendermonde, waar de kunstenaar leraar beeldhouwkunst was aan de academie. Volledigheidshalve behandelt het boek ook de ontwerpen van Verbanck die niet zijn uitgevoerd en zijn drie monumenten van na de Tweede Wereldoorlog in Roeselare, Ronse en Gent. De vele foto's, vooral de details, van de ingetogen en ontroerende bronzen van Geo Verbanck illustreren zijn meesterschap en tonen een kunstenaar die perfect de complexe gevoelens van verdriet, hoop en vreugde kan verbeelden. De archieffoto's van de feestelijke onthullingen getuigen hoe deze herdenkingen hele gemeenschappen op de been hebben gebracht.

—

MARK VANVAECK

Ontdek **OKV** digitaal INCLUSIEF VOOR ONZE LEZERS

Door een samenwerking met Musebooks kunt u uw OKV tijdschrift nu ook online lezen.

Ga naar okv.musebooks.world en geef de BookKey code in. Het tijdschrift verschijnt automatisch in uw cloudbibliotheek, MyBooks op www.musebooks.world.

BookKey:

4LYP-96DR-T38J

Vragen of opmerkingen?

Mail naar: service@musebooks.world

